

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

Cofnodion cyfarfod **Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru** a gynhaliwyd **Ddydd Llun 21 Hydref 2024** yn rhithiol gan ddefnyddio **Zoom**. Dechreuodd y cyfarfod am **09.30 o'r gloch**.

Cynghorydd

Dylan Rees (Cadeirydd)
Paul Cunningham (Dirprwy Gadeirydd)
Bryan Apsley
Carol Beard
Tina Claydon
Chrissy Gee
Alan Hughes
John Brynmor Hughes
Gareth R Jones
John Ifan Jones
Marc Jones
Gwynfor Owen
Beverley Parry-Jones
Arwyn Herald Roberts
Austin Roberts
Gareth A Roberts
Rondo Roberts
Paul Rogers
Gareth Sandilands
Dale Selvester
Rob Triggs
Mark Young

Yn Cynrychioli

Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Gwynedd
Cyngor Sir Ddinbych

Hefyd yn bresennol:

Dawn Docx
Stewart Forshaw
Helen MacArthur
Justin Evans
Anthony Jones
Dafydd Edwards
Gareth Owens
Elgan Roberts
Steve Morris
Rhian Williams
Natalie Jones
Euros Lake
Kieran Vickery
Carwyn Rees
Timothy Buckle
George Jones
Ellie Williams
Lisa Allington

Prif Swyddog Tân (PST)
Dirprwy Brif Swyddog Tân (DBST)
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (PSTC)
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (PSTC)
Rheolwr Ardal – Trawsnewid
Trysorydd
Clerc a Swyddog Monitro
Pennaeth Cyllid a Chaffael
Pennaeth TGCh
Dirprwy Bennaeth Cyfathrebu Corfforaethol
Swyddog Iaith Gymraeg
Archwilio Cymru
Archwilio Cymru
Archwilio Cymru
Archwilio Cymru
Gwasanaethau Cyfieithu Atebol
Gwasanaethau Aelodau
Gwasanaethau Aelodau

1 YMDDIHEURIADAU

Cynghorydd

Sharon Doleman
Chris Hughes

Yn Cynrychioli

Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

YN ABSENNOL

Cynghorydd

Marion Bateman
Adele Davies-Cooke
Jeff Evans
Michelle Walker

Yn Cynrychioli

Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Sir Ddinbych

Cynigiwyd a derbyniwyd yr ymddiheuriadau uchod.

2 DATGANIADAU O FUDDIANT

2.1 Ni chafwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant.

3 HYSBYSIADAU O FATERION BRYD

3.1 Ni chafwyd hysbysiad am unrhyw fater brys.

4 COFNODION CYFARFOD CYFFREDINOL BLYNYDDOL YR AWDURDOD TÂN AC ACHUB A GYNHALIWDYD AR 15 GORFFENAF 2024

4.1 Cyflwynwyd cofnodion Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) a gynhaliwyd ar 15 Gorffennaf 2024 i gael eu cymeradwyo.

4.2 PENDERFYNWYD:

- i) **cymeradwyo cofnodion Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol yr Awdurdod Tân ac Achub a gynhaliwyd ar 15 Gorffennaf 2024 fel cofnod cywir a gwir o'r cyfarfod a gynhaliwyd.**

5 COFNODION CYFARFOD YR AWDURDOD TÂN AC ACHUB A GYNHALIWDYD AR 15 GORFFENAF 2024

5.1 Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 15 Gorffennaf 2024 i gael eu cymeradwyo.

5.2 PENDERFYNWYD:

- i) **cymeradwyo cofnodion yr Awdurdod Tân ac Achub o 15 Gorffennaf 2024 fel cofnod cywir a gwir o'r cyfarfod a gynhaliwyd.**

6 MATERION YN CODI

- 6.1 O ran Eitem 7 o gofnodion y cyfarfod busnes a gynhaliodd yr Awdurdod ar 15 Gorffennaf 2024, gwahoddwyd y Rheolwr Ardal Anthony Jones i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau mewn perthynas â'r Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys (ECR).
- 6.2 Cadarnhaodd y Rheolwr Ardal Jones fod Grŵp Gorchwyl a Gorffen yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys (y Grŵp) wedi ailgydio yn eu gwaith ar 5 Medi, yn sgil penderfyniad yr Awdurdod ar 15 Gorffennaf 2024 i barhau i weithio ar ddau o'r tri chynnig ymchwil a gyflwynwyd iddynt yn gysylltiedig â'r ECR. Ni newidiwyd y Cadeirydd na'r Dirprwy Gadeirydd.
- 6.3 Cytunodd y Grŵp i rannu argymhellion yr Awdurdod yn dair ffrwd waith, sef: datblygu system dyletswydd amser cyflawn newydd ar gyfer y Rhyl, Glannau Dyfrdwy a Wrecsam, sy'n seiliedig ar y system pum gwylfa a ddefnyddir yn yr Alban; datblygu system criwio dydd hunanrestru newydd sy'n seiliedig ar y system a ddefnyddir ym Manceinion Fwyaf; a pharhau i ddatblygu'r dadansoddiad SWOT ar gyflwyno lefel isafswm criwio o bedwar ar gyfer pob fîm system dyletswydd amser cyflawn.
- 6.4 Rhagwelwyd y byddai canlyniadau gwaith y Grŵp yn cael eu cyflwyno i'r Awdurdod yn 2025.

7 DIWEDDARIAD Y PRIF SWYDDOG TÂN

- 7.1 Rhoddodd y Prif Swyddog Tân (PST) ddiweddariad ar lafar i'r Aelodau ynghylch sawl mater o bwys yr oeddent eisoes wedi cael gwybodaeth amdanynt.
- 7.2 Hysbyswyd yr Aelodau bod Rhan II o Adroddiad Ymchwiliad Tŵr Grenfell (GTI) wedi'i ryddhau ar 4 Medi, saith mlynedd ers y drychineb, pan fu farw 72 o bobl. Roedd gan yr ymchwiliad hwn oblygiadau ar gyfer y sector cyfan, ond y meysydd hynny a oedd yn gofyn am fwy o ffocws oedd: casglu a rhannu gwybodaeth risg; hyfforddi Gweithredwyr yr Ystafell Reoli i drin galwadau torfol, sydd yn rhywbeth y mae'r Gwasanaeth eisoes yn ei wneud; a hyfforddiant ar wacáu cyfamserol, hynny yw, helpu i drigolion adael yr adeilad a gweithredu'n drefnus i ddiffodd tân ar yr un pryd.
- 7.3 Ar 8 Hydref 2024, cyhoeddwyd adroddiad gan Brif Gyngorydd Tân ac Achub Cymru, Dan Stephens, yn sgil ei arolygiad o dechnegau diffodd tanau Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru. Roedd arolygiad tebyg yn cael ei gynnal yng Ngwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru, a byddai'n dod i Wasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru ym mis Ionawr i wneud yr un fath. Roedd hwn yn faes arall a fydd â goblygiadau ar gyfer hyfforddiant o fewn y Gwasanaeth.

- 7.4 Disgwylid i ganlyniadau ei adroddiad fod yr un fath ar gyfer tri ATA Cymru, fel yr oeddent ar draws y DU gyfan, sef bod y technegau a ddefnyddir ar hyn o bryd, y rhai a ddysgwyd ers ugain mlynedd, bellach yn anaddas i'r diben. Roedd llawer o ffactorau yn gyfrifol am hyn, gan gynnwys y ffaith bod cartrefi'r oes hon wedi'u hinsiwleiddio yn well, bod ffenestri gwydr dwbl bellach yn arferol, a bod y math o ddodrefn ac eitemau TG sydd yn y rhan fwyaf o gartrefi'r dyddiau hyn yn fwy fflamadwy ac yn llosgi'n boethach na'r rhai a fyddai wedi bod mewn cartrefi ugain mlynedd yn ôl.
- 7.5 Yn ei adroddiad, dywedodd Dan Stephens fod y technegau sy'n cael eu dysgu a'u defnyddio ar hyn o bryd yn anaddas, a bod gwaith ymchwil a wnaed yn yr UDA a'r Iseldiroedd yn cefnogi hyn, ac y gallent beryglu diffoddwyr tân hyd yn oed. Roedd ei argymhellion, a oedd bellach wedi'u hymgorffori yn y Canllaw Gweithredol Cenedlaethol newydd ar gyfer y DU, yn awgrymu y byddai angen anghofio hen dechnegau a dysgu rhai newydd, ac y byddai hynny'n arwain at ailddylunio ac ailfodelu llawer o hen Ganolfannau Hyfforddi henffasiwn, gan gynnwys un ein Gwasanaeth ni, sydd yn hanner-cant oed bellach.
- 7.6 Cynhaliwyd y Fforwm Partneriaeth Gymdeithasol ddydd Llun 7 Hydref, a hynny dan gadeiryddiaeth Jane Bryant, y Gweinidog newydd dros Wasanaethau Tân ac Achub. Roedd y cyfarfod yn canolbwyntio ar argaeledd darpariaeth frys mewn ardaloedd gwledig, ac roedd hi'n bwysig i'r Gweinidog gael dealltwriaeth o'r heriau sy'n bodoli. Yna, roedd y Gweinidog yn y Senedd ar 9 Hydref i dderbyn adroddiad 'Seinio'r Larwm' gan y Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol, a oedd yn ailadrodd yr argymhellion a wnaed yn adroddiad Archwilio Cymru ar Lywodraethiant yr Awdurdodau Tân ac Achub. Bydd ymgynghoriad ar ymateb y Gweinidog yn y Flwyddyn Newydd, gan gynnig model llywodraethu newydd ar gyfer pob un o Awdurdodau Tân ac Achub Cymru, gyda'r nod o'i sefydlu o fewn y 12 mis nesaf.
- 7.7 Nododd Aelod bod adroddiad y Prif Gyngorydd Tân ac Achub yn dweud mai dyma'r adeg ddelfrydol i gydweithio er mwyn rhoi'r cyfleusterau hyfforddi gorau posibl i Ddiffoddwyr Tân Gogledd Cymru.
- 7.8 Yn olaf, cafodd yr Aelodau wybod bod y Dirprwy Brif Swyddog Tân, Stewart Forshaw, wedi penderfynu ymddeol ddiwedd mis Rhagfyr. Dywedodd y Prif Swyddog Tân y byddai'n golled fawr i'r fîm, a'i bod yn ddiolchgar am ei ymdrech, ei egni, a'i ymroddiad wrth ei waith o ddatblygu diwylliant y Gwasanaeth, ac am iddo ofyn y cwestiynau hollbwysig hynny ynghylch y defnydd o adnoddau, am y gwelliannau a wnaeth i ddarpariaeth a chyfleusterau hyfforddi'r Gwasanaeth, ac am Gadeirio cynifer o gyfarfodydd mewnol a oedd wedi helpu i ddatblygu'r Gwasanaeth. Rhoddodd y PST ei diolch i'r DBST Forshaw am yr holl bethau yr oedd wedi'u cyflawni, a dymunodd yn dda iddo yn y dyfodol, ac fe adleisiwyd hynny gan yr Aelodau.

- 7.9 Diolchodd y DBST Forshaw i'r rhai oedd yn bresennol am eu geiriau caredig, a dywedodd ei bod wedi bod yn anrhydedd iddo gael bod yn Ddirprwy Brif Swyddog Tân i Wasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru, a'i fod yn gobeithio y byddai'r gwaith da yn parhau yn y dyfodol.

8 ADRODDIAD Y CADEIRYDD

- 8.1 Nodwyd bod papur ysgrifenedig wedi'i roi i'r Aelodau er mwyn rhoi gwybod iddynt am y cyfarfodydd a'r digwyddiadau a fynychwyd gan Gadeirydd a Dirprwy Gadeirydd yr Awdurdod yn rhinwedd swyddogol eu swyddi rhwng mis Gorffennaf a Medi 2024.

8.2 PENDERFYNWYD:

i) Nodi'r wybodaeth oedd yn y papur.

9 ACHOS BUSNES Y GANOLFAN HYFFORDDI NEWYDD

- 9.1 Cyflwynodd y PSTC Justin Evans achos busnes i'r Aelodau ar gyfer datblygu canolfan hyfforddi newydd (y Ganolfan) i'r Gwasanaeth. Roedd yr achos busnes yn cynnwys adolygiad cynhwysfawr o'r cyfleusterau presennol, amlinelliad o'r risg bresennol, a gwerthusiad manwl o'r opsiynau, ynghyd ag argymhelliad i fwrw ymlaen â'r opsiwn a ffefrir.
- 9.2 Manteisiodd y Cadeirydd ar y cyfle hwn i atgoffa'r Aelodau bod y cyfleusterau hyfforddi sydd ar gael i'r Gwasanaeth ar hyn o bryd yn anaddas i'r diben, ac y byddai'n rhaid uwchraddio'r cyfleusterau er mwyn blaenoriaethu diogelwch a lles ei ddiffoddwyr tân.
- 9.3 Nododd un Aelod bwysigrwydd gwneud y penderfyniad cywir, a gofynnodd: beth oedd wedi'i drafod hyd yma o ran gweithio mewn partneriaeth; a fyddai'r cyfleuster yn gallu ymdopi â'r ailhyfforddi angenrheidiol i'r staff, fel y soniwyd amdano yn niweddariad y PST; a sut y byddai gwaith craffu yn digwydd ar ariannu'r ganolfan yn y dyfodol.
- 9.4 Cadarnhaodd y PSTC Evans bod anghenion ailhyfforddi staff yr ochr weithredol wedi'u cynnwys yng nghynllun busnes y Ganolfan, a nododd y byddai cyfleoedd eto i ddod i newid dyluniad y Ganolfan er mwyn diwallu anghenion y Gwasanaeth. Y gobaith oedd y byddai'r Ganolfan yn dod yn ganolfan ragoriaeth o ran gweithio mewn partneriaeth, ac er nad oedd trafodaethau wedi'u cynnal hyd hynny, roedden nhw ar y gweill.
- 9.5 Gofynnwyd a oedd hi'n bosibl i'r tir gael ei ddefnyddio yn y tymor byr i hyfforddi staff, a rhoddodd y PSTC Evans gadarnhad nad oedd hyn yn bosibl ar hyn o bryd, yn bennaf oherwydd y gost ychwanegol a ddeuai yn sgil hynny.

- 9.6 Holodd Aelod a fyddai cymorth ariannol ar gael yn ganolog er mwyn helpu i ariannu datblygiad y Ganolfan, ac fe ymatebodd y Cadeirydd trwy ddweud ei fod wedi gofyn hyn i'r Gweinidog yn ystod y cyfarfod Partneriaeth Gymdeithasol diwethaf, a'i fod yn cael ei ystyried. Nid oedd unrhyw warant, fodd bynnag.
- 9.7 Dywedodd Aelod bod achos busnes y Ganolfan yn dangos ei bod yn gwbl angenrheidiol, a'i bod yn hanfodol i waith ymgysylltu gael ei wneud yn fuan er mwyn canfod a oes angen gwneud unrhyw addasiadau er mwyn sicrhau cymaint â phosibl o weithio mewn partneriaeth, ac i ffynhonnell gyllid gael ei chanfod yn y maes hwn. Mynegwyd pryder hefyd ynghylch mynd ar ofyn Awdurdodau Lleol i geisio rhagor o arian er mwyn talu am y Ganolfan.
- 9.8 Cadarnhaodd y PSTC Evans bod darn bach o'r tir wedi'i adael heb ei ddatblygu yn y cynlluniau, ac y gellid ei ddefnyddio er mwyn diwallu anghenion partneriaid os bydd angen.
- 9.9 Holodd un Aelod a oedd y Gwasanaeth yn credu y byddai'r targed sero-net erbyn 2030 yn cael ei gyrraedd, ynteu a fyddai angen ailosod offer newydd mewn gorsafoedd. Cadarnhaodd y PSTC Evans fod yr effeithiau ar yr amgylchedd yn cael eu hystyried ym mhob penderfyniad a wneir, a bod pob ymdrech yn cael ei gwneud i gyrraedd y targed ar gyfer 2030.
- 9.10 Tynnodd un Aelod sylw at y ffaith nad oedd y ganolfan hyfforddi yn Nolgellau bellach yn addas, a'i bod yn bwysig cael y cyfleusterau gorau posibl ar gyfer staff yr ochr weithredol a oedd yn peryglu eu bywydau yn ddyddiol er budd y cyhoedd. Nodasant hefyd bod sefyllfaoedd ariannol Awdurdodau Lleol yn heriol iawn ar hyn o bryd, a bod gweithio mewn partneriaeth a'r ffrwd gyllid a allai ddod yn sgil hynny yn hollbwysig. Roedden nhw hefyd o'r farn bod angen rhoi pwysau ar Lywodraeth Cymru i gael rhagor o gyllid.
- 9.11 Dywedodd y Trysorydd ei bod yn anodd cael cyllid ar gyfer prosiectau cyfalaf, ond er hyn eu bod wedi cael rhywfaint o lwyddiant yn hyn o beth yn y gorffennol, felly nid oedd yn amhosibl. Roedd yr Aelodau'n credu y dylid adeiladu'r cynnig o gwmpas y syniad o arbed arian i sector y gwasanaethau brys yn yr hirdymor.
- 9.12 Gofynnodd Aelod a fyddai'r Ganolfan yn cael ei datblygu yn raddol, er mwyn sicrhau parhad pe na byddai'r cyfleusterau hyfforddi presennol ar gael i'w defnyddio. Cadarnhaodd y DBST fod rhai gwelliannau wedi'u gwneud i gyfleusterau hyfforddi Dolgellau, ac y gellid eu defnyddio tan fod y ganolfan newydd yn weithredol. Er hyn, mae'n bosibl y bydd datblygiad graddol yn cael ei ddefnyddio er mwyn sicrhau bod darpariaeth hyfforddi ar gael.

- 9.13 Gofynnwyd pam nad oedd y cyfleusterau hyfforddi presennol wedi cael eu datblygu dros y blynyddoedd er mwyn sicrhau eu bod yn addas, a holwyd a oedd cyfleusterau eraill yn yr ardal y gellid eu defnyddio yn hytrach na datblygu canolfan newydd o fewn y Gwasanaeth.
- 9.14 Ymatebodd y PST trwy ddweud bod y cyfleusterau presennol yn Nolgellau o fewn Parc Cenedlaethol, a bod cyfyngiadau ar y datblygiadau a ganiateir yno. Dylai'r prosiect i ddatblygu Canolfan newydd fod wedi'i ddechrau ddegawd yn ôl, ond roedd wedi cael ei ohirio dro ar ôl tro oherwydd cyfyngiadau ariannol. O ganlyniad, roedd y gwaith bellach yn gwbl angenrheidiol ac nid oes modd ei ohirio bellach.
- 9.15 Dywedodd y DBST Forshaw bod cyfleusterau hyfforddi i'w cael yn Swydd Gaer ac ym Manceinion Fwyaf, ond bod y cynnodau pan allai Gwasanaethau eraill eu defnyddio i hyfforddi yn hynod brin. Roedd y Gwasanaethau sydd piau hwy angen hyfforddi eu staff eu hunain, a dim ond ar benwythnosau yr oedd y cyfleusterau ar gael y rhan fwyaf o'r amser, sy'n anaddas i'n hanghenion ni.
- 9.16 Dywedodd y PST y byddai'n amhosibl cael caniatâd cynllunio i addasu Gorsaf Dân Wrecsam, a hynny oherwydd y cyfyngiadau y byddai'n rhaid eu rhoi ar yr amseroedd pan fyddai caniatâd i hyfforddi.
- 9.17 Pwysleisiodd un Aelod y dylai Aelodau gofio mai yma i gynrychioli buddiannau'r Awdurdod y maen nhw yn y penderfyniad hwn, nid yma i gynrychioli eu hawdurdod lleol.
- 9.18 Gofynnwyd a fyddai'r newidiadau posibl i sut y caiff yr Awdurdod ei lywodraethu yn effeithio ar amserlen datblygu'r Ganolfan, ac fe atebodd y PST trwy ddweud na fyddai effaith. Eglurodd trwy ddweud y byddai angen o leiaf tair canolfan hyfforddi ar draws Cymru, a bod argymhellion y Prif Gynghorydd Tân ac Achub yn nodi na ddylai staff orfod teithio am fwy nag awr i gael hyfforddiant, a bod hynny'n gyfyngiad arall ar y gallu i ddefnyddio canolfannau hyfforddi eraill.
- 9.20 Dywedodd y PSTC Evans mai'r her fwyaf o ran sicrhau caniatâd cynllunio yw'r ffaith bod madfallod dŵr yn bresennol; fodd bynnag, roedd camau lliniaru yn cael eu cymryd er mwyn datrys hyn, ac mewn sgysiau â'r bobl berthnasol, y teimlad oedd bod pethau'n edrych yn ffafriol o ran caniatâd cynllunio.
- 9.21 Ar y pwynt hwn, datganodd y Cynghorydd Mark Young a'r Cynghorydd Gareth Sandilands fuddiant o ganlyniad i'r ffaith eu bod yn aelodau o Bwyllgor Cynllunio Sir Ddinbych.

9.22 PENDERFYNWYD:

- i) cymeradwyo, mewn egwyddor, datblygu canolfan hyfforddi ganolog newydd (Opsiw 3);
- ii) ymrwmo i gynnal y momentwm o ran datblygu'r cynigion, gan ganolbwyntio ar fforddiadwyedd ac opsiynau ariannu cynaliadwy;
- iii) awdurdodi'r Prif Swyddog Tân i fynd ar drywydd opsiynau ariannu cyfalaf, gan gynnwys hunanariannu, cymorth gan Lywodraeth Cymru, cynhyrchu incwm neu gyfleoedd cydweithredol gyda phartneriaid; a
- iv) dirprwyo awdurdod i'r Prif Swyddog Tân i fwrw ymlaen â chamau nesaf y prosiect.

10 LLYWODRAETHU AWDURDODAU TÂN AC ACHUB GAN ARCHWILIO CYMRU

- 10.1 Cyflwynwyd Euros Lake o Archwilio Cymru i'r Aelodau. Cyflwynodd yntau adroddiad Archwilio Cymru ar sut y caiff Awdurdodau Tân ac Achub eu llywodraethu, gan egluro bod arolwg o drefniadau llywodraethu'r tri Awdurdod Tân ac Achub (ATA) yng Nghymru wedi cael ei gynnal fel rhan o raglen astudiaethau llywodraeth leol yr Archwilydd Cyffredinol yn 2023-24.
- 10.2 Rhoddwyd sylw i brif bwyntiau'r adroddiad, a nododd y Cadeirydd bod meysydd lle gwelwyd arfer da o fewn y Gwasanaeth; fodd bynnag, roedd meysydd eraill o ran craffu a herio a oedd angen cael eu datblygu.
- 10.3 Dywedodd y Clerc bod darpariaethau cynefino a hyfforddi'r Awdurdod eisoes yn dda, ond bod cynlluniau wedi'u creu i ddatblygu fframwaith ar gyfer asesu a diwallu anghenion hyfforddi'r Aelodau. Nododd hefyd bod yr awdurdodau lleol yn cydnabod yr angen am sefydlogrwydd o ran aelodaeth, a hynny er mwyn caniatáu i Aelodau feithrin arbenigedd yn y sector.
- 10.4 Roedd Aelod arall o'r farn y byddai'n bwysig i'r Awdurdod gael mewnbwn i'r model newydd. Cytunodd y PST â'r datganiad hwnnw, gan ddweud bod cais ffurfiol wedi'i wneud i gael cyfarfod rhwng Cadeiryddion a Phenaethiaid Awdurdodau Tân Cymru ac Ysgrifennydd y Cabinet, a hynny y tu allan i'r Fforwm Partneriaeth Gymdeithasol, er mwyn cael sgwrs agored ynghylch yr hyn y dylai'r trefniadau newydd fod, pa bethau ddylai gael eu cadw, a pha bethau yr oedd y Gweinidog eisiau eu hychwanegu. Gofynnwyd i'r Aelodau roi eu barn i'r Cadeirydd y tu allan i'r cyfarfod er mwyn eu cynnwys yn yr ymateb hwn.

- 10.5 Mynegodd un Aelod bryder y byddai gofyn am setiau penodol o sgiliau yn gallu rhwystro amrywiaeth; roedd Euros Lake yn cytuno â'r sylw hwn a dywedodd fod hyn wedi'i nodi o fewn eu hadroddiad.
- 10.6 Roedd consensws cyffredinol y byddai cyfethol Aelodau yn mynd yn groes i'r bwriad, ac na ddylid caniatáu i hynny ddigwydd.

10.7 **PENDERFYNWYD:**

i) nodi cynnwys yr adroddiad.

Cafwyd egwyl yn y cyfarfod am 11:10 a dechreuodd eto am 11:20

11 DATGANIAD O GYFRIFON 2023-24

- 11.1 Cyflwynodd Elgan Roberts y Datganiad o Gyfrifon ar gyfer 2023-24 i'r Aelodau. Roedd yr adroddiad hefyd yn cyflwyno canfyddiadau Archwilydd Cyffredinol Cymru, a oedd yn cadarnhau barn archwilio ddiamod.
- 11.2 Croesawyd Carwyn Rees o Archwilio Cymru i'r cyfarfod, a gofynnodd i'w ddiolch i'r Adran Gyllid am eu gwaith caled gael ei nodi.
- 11.3 Cyfeiriodd y Cadeirydd at ddatganiad o fewn yr adroddiad a oedd yn dweud nad oedd dau Aelod wedi cwblhau a dychwelyd eu ffurflenni Datgan Buddiant. Pwysleisiodd pa mor bwysig ydoedd i bob Aelod ddychwelyd y ffurflenni hyn pan fo gofyn iddyn nhw wneud.
- 11.4 Holodd y Cadeirydd ynghylch y cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy o £9.1m, gan ofyn a oedd hyn o fewn y trothwy a argymhellir. Y Trysorydd a atebodd, gan ddweud bod lefel y cronfeydd wrth gefn yn uchel, ond mai cyllid cyfalaf a drosglwyddwyd oedd cyfran sylweddol o hynny. Rhoddodd Carwyn Rees ddolen i'r Aelodau yn y cyfarfod a oedd yn arwain at offeryn cynaliadwyedd y gallai Aelodau ei ddefnyddio i gymharu'r cronfeydd wrth gefn hyn â rhai sefydliadau eraill yn yr un sector.

11.5 **PENDERFYNWYD:**

- i) nodi'r sefyllfa a'r perfformiad alldro archwiliedig sydd o fewn Datganiad Cyfrifon 2023/24 (Atodiad 1);**
- ii) nodi adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru sy'n cadarnhau barn archwilio ddiamod (Atodiad 2);**
- iii) nodi'r llythyr cynrychiolaeth a gynigir, gan gynnwys y camdatganiad heb ei gywiro; a**
- iv) chadarnhau'r argymhelliad i gymeradwyo fersiwn derfynol Datganiad Cyfrifon 2023/24 wedi'i archwilio.**

12 DIWEDDARIAD ARIANNOL 2024–25

12.1 Cyflwynodd Dafydd Edwards, Trysorydd yr Awdurdod, y Diweddariad Ariannol ar gyfer 2024-25 a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau o ran y rhagolwg ar wariant refeniw a chyfalaf ar gyfer 2024/25, fel yr oedd ar 30 Medi 2024.

12.2 Gofynnwyd a fyddai unrhyw risg yn gysylltiedig â chynlluniau'r Llywodraeth i gynyddu cyfraniadau Yswiriant Gwladol y Cyflogwr o fewn y gyllideb. Cadarnhaodd y Trysorydd y byddai risg, ond y byddai'n cael ei chynnwys o fewn cyllideb y flwyddyn nesaf. Cadarnhaodd y PSTC MacArthur fod effaith bosibl y cynnydd wedi'i chynnwys, a bod y llywodraeth ganolog yn cael ei lobio am arian ychwanegol.

12.3 **PENDERFYNWYD:**

- i) nodi'r tanwariant refeniw a ragwelir a'r llithriad cyfalaf a ragwelir ar gyfer blwyddyn ariannol 2024/25, fel y manylir yn yr adroddiad; a**
- ii) nodi'r risgiau sy'n gysylltiedig â chwyddiant, materion yn ymwneud â'r gadwyn gyflenwi, a'r her gyfreithiol, lle mae natur y ffigurau a ragwelir yn yr adroddiad hwn yn ddarvoudus.**

13 PENNU CYLLIDEB 2025-26

13.1 Cyflwynodd y PSTC MacArthur bapur i'r Aelodau a oedd yn amlinellu proses y gyllideb, rhagdybiaethau cynllunio, ac amserlenni ar gyfer pennu cyllideb refeniw'r Awdurdod ar gyfer 2025/26.

13.2 Diolchodd y Cadeirydd i'r gweithgor Craffu ar y Gyllideb am eu cyfraniad i'r broses o bennu cyllideb.

13.3 **PENDERFYNWYD:**

- i) nodi'r rhagdybiaethau cynllunio sy'n cael eu defnyddio i ddatblygu'r gyllideb refeniw ar gyfer 2025/26;**
- ii) nodi cylch gwaith y Gweithgor Craffu ar y Gyllideb a sefydlwyd gan y Pwyllgor Archwilio a'r amserlen adrodd arfaethedig;**
- iii) nodi'r cynnig i ddarparu amcangyfrifon cyllideb cychwynol i'r Panel Gweithredol yn ei gyfarfod ar 16 Rhagfyr 2023; a**
- iv) nodi'r cynnig i geisio cymeradwyaeth yr Awdurdod ar gyfer cyllideb refeniw 2025/26 yn ei gyfarfod ar 20 Ionawr 2025.**

14 ASESIAD PERFFORMIAD BLYNYDDOL 2023-24

14.1 Cyflwynodd y Rheolwr Ardal Anthony Jones yr asesiad blynyddol o berfformiad yr Awdurdod wrth gyflawni ei Amcanion Gwella a Llesiant a'i Amcanion Cydraddoldeb tymor canolig yn ystod 2023/24, er mwyn i'r Aelodau ei gymeradwyo.

14.2 Diolchodd y Cadeirydd i'r Swyddogion am eu gwaith wrth gynhyrchu'r adroddiad hwn, yr oedd y Panel Gweithredol eisoes wedi craffu arno ac wedi'i gymeradwyo.

14.3 **PENDERFYNWYD:**

- i) **nodi cynnwys yr Asesiad Perfformiad Blynyddol ar gyfer cyfnod 2023/24; a**
- ii) **chymeradwyo Asesiad Perfformiad Blynyddol 2023/24 i'w gyhoeddi ar wefan yr Awdurdod Tân ac Achub.**

15 **DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL 2023-24**

15.1 Cyflwynodd y PSTC Jones y Datganiad Llywodraethu Blynyddol i'r Awdurdod, fel sy'n ofynnol gan Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014. Cadarnhawyd bod drafft ohono wedi'i gyflwyno i Archwilio Cymru cyn 31 Mai 2024, fel sy'n ofynnol gan y ddeddfwriaeth uchod.

15.2 Nododd y Cadeirydd bod creu'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn ofyniad cyfreithiol, a bod Archwilio Cymru eisoes wedi ei lofnodi.

15.3 **PENDERFYNWYD:**

- i) **nodi'r trefniadau llywodraethu a amlinellir yn Natganiad Llywodraethu Blynyddol 2023/24;**
- ii) **nodi rhaglen waith 2024/25; a**
- iii) **chymeradwyo Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2023/24 i'w gyhoeddi ar wefan yr Awdurdod erbyn 31 Hydref 2024.**

16 **SAFONAU'R GYMRAEG 2023-24**

16.1 Cyflwynodd Natalie Jones, Swyddog Iaith Gymraeg, yr Adroddiad Monitro Blynyddol ar Safonau'r Gymraeg ar gyfer 2023/24 er mwyn i'r Aelodau ei gymeradwyo. Roedd yn ymwneud â chydymffurfio â Safonau 155, 161, ac 167, sy'n manylu'r gofyniad ar yr Awdurdod i gynhyrchu adroddiad monitro bob blwyddyn ariannol.

16.2 Roedd yr aelodau yn awyddus i longyfarch yr Adran am eu hymdrechion yn y maes pwysig hwn, a'r Awdurdod am eu hymroddiad i'r Gymraeg.

16.3 Gofynnodd un Aelod sut oedd y rhaglen hyfforddi yn cael ei monitro er mwyn sicrhau bod staff yn dysgu Cymraeg i'r lefel ofynnol. Rhoddodd y Swyddog Iaith Gymraeg gadarnhad bod cyfleoedd cyson iddynt fireinio eu sgiliau iaith, a bod cofnodion yn cael eu cadw a'u hadolygu yn flynyddol.

16.4 Ychwanegodd y DBST Forshaw bod llawer iawn o waith wedi cael ei wneud er mwyn hyrwyddo'r Gymraeg o fewn y Gwasanaeth, a bod adborth wedi'i roi i'r Pwyllgor Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant fel rhan o'r broses fonitro. Gofynnodd y PSTC MacArthur hefyd i'r Aelodau nodi bod gofynion y Gymraeg yn rhan o gyfnod prawf pob aelod newydd o staff.

16.5 **PENDERFYNWYD:**

- i) cymeradwyo Adroddiad Monitro Blynyddol Safonau'r Gymraeg ar gyfer 2023/24 i'w gyhoeddi ar wefan yr Awdurdod; a**
- ii) nodi bwriad y Gwasanaeth i roi cyhoeddusrwydd i'r ddogfen fel y nodir yn Safonau 155, 161,167.**

17 CYNLLUN GWEITHREDU RHEOLI RISG CYMUNEDOL DRAFFT 25/26

17.1 Cyflwynwyd y Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol drafft ar gyfer 2025–26 i'r Aelodau gan y PSTC Anthony Jones, ac fe ddywedodd wrth yr Aelodau bod y Gwasanaeth yn ceisio cymeradwyaeth i ymgynghori â'r cyhoedd ar y cynigion ar gyfer amcanion gwella a llesiant.

17.2 **PENDERFYNWYD:**

- i) nodi cynnwys yr adroddiad; a**
- ii) chymeradwyo Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol drafft 2025/26 ar gyfer ymgynghoriad ag Aelodau'r Awdurdod, staff, undebau llafur perthnasol, budd-ddeiliaid a'r cyhoedd cyn ei gymeradwyo yng nghyfarfod yr Awdurdod ym mis Mawrth 2025.**

18 CYNLLUN DATGARBONEIDDIO GWRESOGI

18.1 Cyflwynwyd y Cynllun Datgarboneiddio Gwresogi gan y PSTC Justin Evans. Roedd y cynllun yn nodi mesurau ac amserlenni manwl i liniaru'r allyriadau carbon sy'n deillio o wresogi'r ystad ar gyfer y cyfnod hyd at 2030.

18.2 **PENDERFYNWYD:**

- i) cymeradwyo'r Cynllun Datgarboneiddio Gwresogi.**

19 CWYNION, DATGELIADAU ER BUDD Y CYHOEDD A DATGANIADAU O WERTHFAWROGIAD

19.1 Rhoddodd y PSTC Helen MacArthur ddiweddariad i'r Aelodau ar gŵynion a datganiadau o werthfawrogiad allanol a gafodd y Gwasanaeth rhwng 1 Ebrill 2023 a 31 Mawrth 2024.

19.2 Nododd y Cadeirydd mai trwy ddefnyddio'r cyfryngau cymdeithasol y byddai aelodau'r cyhoedd yn debygol iawn o fynegi eu gwerthfawrogiad o'r Gwasanaeth, ac nad oedd y ffigyrau yn adlewyrchu'r negeseuon hynny.

19.3 **PENDERFYNWYD:**

i) nodi cynnwys yr adroddiad.

20 MATERION BRYG

20.1 Nid oedd unrhyw faterion brys i'w hystyried.

Nodwyd y byddai'r cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ar 20 Ionawr 2025.

Daeth y cyfarfod i ben: 11:43